

# L'inspector que volia un sol poble



ISLÀNDIA.  
ESCENARI  
D'INDRIDASON.  
SON, GETTY

MARINA  
ESPASA

Enmig de l'allau de novel·la negra nòrdica que va provocar la trilogia *Millennium* del malaguanyat Stieg Larsson, i que no sembla que doni encara –ai!– símptomes d'esgotament, abunden els inspectors de mitjana edat, sorrells, que mengen malament i són melangiosos: se'n recorden de la febre Wallander? El pare de tots ells és Martin Beck, l'inspector fred i taciturn que va parir el matrimoni suec Sjöwall-Wallöö (els mestres de Larsson) i d'ell en descendeix Erlendur Sveinsson, l'inspector que protagonitza les novel·les de l'islandès Arnaldur Indridason.

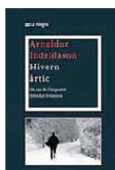
*Hivern àrtic* (La Magrana / RBA) n'és la quarta que podem llegir en català, i encara en queden cinc més per traduir. Carreguem-nos de paciència, doncs? Sí i no. Qui busqui

acció trepidant, girs bruts de la trama o un mort cada cinquanta pàgines, que no s'acosti a aquesta sèrie. Qui estigui familiaritzat amb Islàndia i amb el seu paisatge descomunal pot ser que estigui més preparat per afrontar la manera de narrar, tranquil·la i plena de meandres, d'Indridason. Una mica massissa prolíxa? Potser sí: hi ha unes quantes trames secundàries que no acaben d'aportar prou a la història principal, i que despisten, però, un cop s'acaba la lectura, les peces juntes diuen molt més del que semblava que estaven dient per separat. En temps de novel·les previsibles i personatges plans, no és un mèrit petit.

El cas policíac que fa arrencar l'acció ens ressona estranyament aquests dies d'exaltacions patriòtiques múltiples: un nen de deu anys, fill d'una immigrant tailandesa, és apunyalat en sortir de l'escola. ¿Es

tracta d'una baralla entre companys de classe que ha acabat malament? ¿D'una venjança del professor de gimnàstica, molt poc amic dels estrangers que vénen a "envair Islàndia"? ¿D'una víctima del vej de replà, amb suposades tendències pedofíliques? ¿D'una *vendetta* particularment cruel entre bandes de traficants de drogues? A poc a poc, i servint-se només d'interrogatoris que són converses més o menys allargassades amb els amics del nen i amb els professors de l'escola, l'inspector Erlendur (que vol dir *estranger*) s'anirà topant, una vegada i una altra, amb el tema de la integració dels immigrants en la societat islandesa: com que és una cultura molt petita, se sent amenaçada, i està molt preocupada per la llengua en què parlen els fills dels immigrants i per quins elements culturals han d'aprendre per sentir-se islandesos. Hi ha reflexions que aquí ens fan morir de riure, com la preocupació sincera que demostra un dels personatges perquè "a casa dels immigrants, parlen en la seva llengua". Hi ha un altre element més que curiós: l'inspector està obsedit amb els anglicismes que deixen anar els seus dos ajudants, i els corregeix, enfadat, perquè no entén com és que no s'expressen en islandès. Els sona d'alguna cosa?

El millor de la novel·la és com aconsegueix imbricar el paisatge i el caràcter dels islandesos en la trama investigadora, i com elabora un discurs de tolerància i inclusió que no és ni paternalista ni benintencionat. L'elevadíssim índex de suïcidis, les desaparicions de gent enmig de la natura a causa d'unes condicions climatològiques extremes, l'alcoholisme, la drogoaddicció, les famílies desestructurades, la presència quotidiana i aclaparadora de la mort en un país que viu pràcticament a les fosques més de la meitat de l'any: tot plegat configura un retrat inquietant i desolador d'una societat que, d'altra banda, passa per ser una de les més avançades del món occidental. Indridason posa el dit a una nafra molt delicada: com configurem identitats en un món cada vegada més heterogeni? No em diran que no és d'actualitat. ♦



ARNALDUR  
INDRIDASON  
TRADUCCIÓ DE  
MARIA LLÓPIS  
LA MAGRANA / RBA  
330 PÀG., 19 €

## POETES DEL XX

### Imatges cristal·lines

JORDI NOPCA

Poble estirat a la vora de la mar, / oh delicada ratlla fina / que te la menges amb un sol esguard / i et cap sencera dintre de la nina", escrivia Josep Maria de Sagarra (1894-1961) a *Cançons de rem i de vela* (1923). Poc després de l'inici de la Guerra Civil, quan ja era un dels dramaturgs i poetes catalans més importants del primer terç del segle XX, Sagarra va escriure *Entre l'equador i els tròpics* durant el seu viatge de noces. En un dels poemes, *La balada de Josefina*, dibuixa una de les petites poblacions de la Martinica amb l'aparent facilitat que abunda en

bona part de la seva obra: "Colònia, acrobàcia, set, / estridències en sordina; / ocells, de ronc i xiulet, / disfressats de purpurina".

Des de Sabadell, Pere Quart (1899-1966) formaria part del Grup de Sabadell i compaginaria el teatre i la poesia. *Les decapitacions* (1934), *Bestiari* (1937) i *Vacances pagades* (1960) són tres de les seves fites líriques, que oscil·len entre el comentari enjogassat inicial i el desengany de les primeres dècades de postguerra: "Navego contra corrent. Hi vaig quan en tornen. / Abans de pensar en repensar. / Ploro i somric en silenci / i en soledat" (*Joc*, 1960).



OBRA  
POÈTICA  
JOSEP MARIA DE  
SAGARRA /  
PERE QUART  
ERICIÓNSAGARRA  
200 PÀG., 160 PÀG.  
995 € CAQUEST  
DIUMENGE AMB  
L'ARA

## L'APARADOR

ARA

### FICCIÓ



**Crash**  
J.G. BALLARD  
Trad. M. Manzano  
RBA

J.G. Ballard (1930-2009) ha estat un dels escriptors de ciència-ficció distòpica més prolífics i perspicaces de la segona meitat del segle XX. L'any 1973 va publicar *Crash*, una novel·la en què presenta un col·lectiu de supervivents d'accidents automobilístics que volen repetir l'experiència perquè durant l'impacte els augmenta la libido. Adaptada al cinema el 1996 per David Cronenberg, la novel·la lligat amb poder, erotisme i malaltia.



**El silenci dels telers**  
ASSUMPTA MONTELLÀ  
Ara Llibres

### NO-FICCIÓ

L'any 2005 Assumpta Montellà va debutar amb *La maternitat d'Elna*, molt ben rebut per crítica i públic. Després d'*El setè camió* (2007) i *Contrabandistes de la llibertat* (2009), Montellà publica ara *El silenci dels telers*, una exploració en clau d'assaig sobre les dones i nenes que van treballar durant dècades a les colònies tèxtils de Catalunya. Els testimonis, lúcids i contundents, ajuden a recuperar una part indispensable del passat del país.



**Full de ruta**  
PATRICIA GABANCHO  
Fundació Catalunya  
Estat

### NO-FICCIÓ

L'últim llibre de Patricia Gabancho, guanyadora de l'últim premi Prudenci Bertrana de novel·la, és una petita guia sobre les possibilitats de futur i èxit d'una hipotètica independència catalana. Plantejat en forma de 130 preguntes amb les respostes corresponents, el llibre és clar, concís i optimista. Gabancho deixa clar que l'objectiu d'independència ha deixat de ser exclusivament dels catalanoparlants i en remarca la transversalitat.